

Theater voor en door jongeren

André Nuchelmans Jongerentheater Quint en Theater Zuidplein weten heel goed hoe ze jongeren aan zich kunnen binden. Trefwoorden: plezier, betrokkenheid, samenwerking en vertrouwen.

Stichting Jongerentheater Quint werd in 2001 opgericht met als doel ruimte te creëren voor culturele ontwikkelingen voor en door jongeren, gericht op theaterkunst in het bijzonder. Quint ontwikkelt daarom theatervoorstellingen en betreft jongeren bij al haar activiteiten. Margot Wekker doet de pr en communicatie bij Quint en vertelt enthousiast over de verschillende activiteiten. Quint treedt op in verschillende theaters en geeft workshops op basisscholen en in het voortgezet onderwijs. 'De workshops zijn bedoeld om aan de hand van thema's, zoals pesten, emotie, samenwerken en fantasie, kinderen te laten ervaren wat theater inhoudt en hoe het is om toneel te spelen', licht Wekker toe. 'Ze hebben een educatieve toon en de jongeren spelen een actieve rol.' Quint ziet dit zelf als receptief aanbod. Het actieve aanbod bestaat uit twee voorstellingen – een jongerenvoorstelling en een familievoorstelling – die ze elk jaar maakt. Het

basisprincipe van de voorstellingen is 'toegankelijk theater voor iedereen en jongeren in het bijzonder'.

Met z'n allen

Bij de jongerenvoorstelling werken tien tot vijftien spelers samen met een regisseur, componist en choreograaf aan een voorstelling voor jongeren vanaf 12 jaar. De familievoorstelling is voor iedereen vanaf 6 en is groter van opzet. Voor de cast van veertig spelers worden jongeren uit de regio Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas via sociale media, posters, flyers, lokale radio en advertenties in de regionale pers geworven. De auditie vindt plaats in de vorm van workshops spel, zang en dans.

Nica Bol (14 jaar) doet dit jaar voor de derde keer met de familievoorstelling mee. Op de basisschool had ze een paar jaar theaterles gehad bij het Hofpleintheater in Rotterdam. Toen ze de oproep van Quint in

de lokale krant las, reageerde ze direct. 'De eerste keer was best eng', zegt ze over de auditie, 'maar de manier waarop het bij Quint gaat, lijkt meer op een theaterles.' De jongeren worden ingedeeld in groepjes, doen met z'n allen een warming-up, oefenen een stukje choreografie en vervolgens een stukje tekst. 'Het is fijn als er jongeren bij zijn die al een keer mee hebben gedaan', legt Nica uit. 'Zij gaan als eerste en dan is het voor jou makkelijker.' Wekker benadrukt dat het niet alleen om het ontdekken van talent gaat. 'Natuurlijk heb je altijd een paar getalenteerde jongeren nodig, maar er is ook plaats voor minder getalenteerden. Uitgangspunt is het groepsproces en om te laten zien wat je daarmee kunt bereiken.'

Als de spelers geselecteerd zijn, beginnen de echte repetities. Die duren dertig weekenddagen. 'In het begin is het best zwaar en daarna ook nog wel, maar het is het waard', vertelt Nica. 'En als je eenmaal in het theater staat,

---

De voorstelling komt tot stand tijdens de repetities en jongeren hebben daar ook hun zegje in

is het echt leuk.' De repetities beginnen met een script zonder verdere aanwijzingen. 'Het script is vooraf geschreven, maar de mise-en-scène ligt nog niet vast', licht Wekker toe. 'De voorstelling komt tot stand tijdens de repetities. Je maakt het met elkaar en jongeren hebben daar ook hun zegje in. Ze worden serieus genomen en iedereen draagt bij.' Nica vertelt hoe dat er tijdens de repetities aan toe gaat. 'Dan zegt er iemand: dat is leuk om zo te doen. En dan zeggen de anderen: já, goed idee! Zo maak je het echt met z'n allen.' Bovendien leveren de repetities meer op dan alleen de familievoorstelling. 'Toen ik begon kende ik helemaal niemand die meedeed, maar inmiddels heb ik tien vriendinnen bij Quint', vertelt Nica enthousiast. 'Het helpt bovendien op school als je een presentatie moet doen. Je bent veel zekerder van jezelf als je voor de klas staat.'

Gewoon plezier hebben

Wat dat betreft had het Mo El Khamssi geholpen als hij ook bij Quint was begonnen. Pas op zijn 27ste begon hij met optredens in cafés. Het was ook meer een grap. Hij was altijd de gangmaker in het groepje vrienden. Vandaar dat ze tegen hem zeiden dat hij er maar eens iets mee moest doen. Maar Mo had podiumvrees. Zelfs een presentatie op school vond hij al eng. Inmiddels is de nu 31-jarige *comedian* nog wel zenuwachtig, maar dat is meer een gezonde spanning voor het optreden. In 2011 was hij de winnaar van de vakjuryprijs bij het Rotterdams Open Podium. Deze talentenjacht is een van de initiatieven van het Rotterdamse Theater Zuidplein om Rotterdammers meer bij het aanbod te betrekken. 'Theater Zuidplein wil diepgeworteld zijn in Rotterdam', licht directeur Doro Siepel toe. 'Het duurt lang voor je het vertrouwen van mensen die niet gewend zijn naar het theater te gaan,

---

hebt gewonnen en ze kenbaar maken wat ze eigenlijk willen. Maar het is het meer dan waard.'

Onder de Rotterdammers bevinden zich veel jongeren. Theater Zuidplein biedt ook hun de mogelijkheid artiesten aan te dragen of zelf het podium te beklimmen. 'Jongeren die niet naar het kunstvakonderwijs kunnen of willen gaan, krijgen zo de gelegenheid te laten zien wat ze in hun mars hebben. Dat werkt als een tweetrapsraket', vertelt Siepel.

Het Open Podium bij Theater Zuidplein wordt bijna geheel gedragen door stagiairs

---

'Een optreden wordt eerst opgenomen in de gastprogrammering en door medewerkers van het theater bekeken. Als de kwaliteit van het gewenste niveau is, wordt het in de reguliere programmering opgenomen.' Zo verging het ook Mo El Khamssi. 'Na inschrijving voor het Open Podium moest ik optreden voor een vierkoppige jury. In de volgende ronde stond ik voor een zaal met 200 toeschouwers en toen ik de finale haalde zaten er 500. Ik had nooit gedacht dat ik zou

winnen, als amateur tussen mensen die al twintig jaar bezig zijn of een professionele opleiding hebben gedaan.' Zijn insteek was om gewoon plezier te hebben. 'Maar juist doordat ik mezelf was en geen act opvoerde, heb ik gewonnen', vertelt hij trots. 'Toen dacht ik, er is dus nog hoop voor mij, haha. Ik ben écht grappig, écht goed. Daar moet ik iets mee doen.'

Zuidplein heeft hem verder op weg geholpen. Als prijs mocht hij onder begeleiding van een professionele regisseur een voorstelling van 60 minuten maken. Daarmee heeft hij drie keer in de kleine zaal van Zuidplein gestaan en daarna nog twee keer in Den Haag en een keer in Utrecht opgetreden. Siepel realiseert zich dat het aantal speelplekken voor dit soort voorstellingen beperkt is en dat deze zich vooral in grootstedelijk gebied bevinden.

Eigen draai

Omdat Theater Zuidplein zich verantwoordelijk voelt voor de samenleving in de directe omgeving, biedt het ook scholing en stageplekken voor mbo- en hbo-studenten aan. Het Open Podium wordt bijvoorbeeld bijna geheel gedragen door stagiairs. Een van hen is Jasmina Araujo, 22 en derdejaars aan de opleiding Leisure Management aan de Hogeschool Rotterdam. Jasmina kwam met het theater in contact toen ze in het tweede jaar van haar opleiding een marketingplan voor Theater Zuidplein schreef. 'Iedereen was zo vriendelijk en open, dat ik hier ook graag mijn langere stage wilde doen', vertelt ze. 'Ik kende het theater al omdat ik er een paar keer was geweest en van de reclame in de stad.'

Gedurende zes maanden is ze samen met een jaargenoot tijdens hun verplichte stage verantwoordelijk voor de organisatie van het Open Podium. Ze doen alles wat bij de organisatie van het Open Podium komt kijken, van marketing tot productie. Doro Siepel begeleidt hen daarbij. 'Het is ontzetz-

André Nuchelmansis redacteur van *Boekman*

tend fijn dat je je eigen draai aan zo'n project kunt geven en dat we heel vrij worden gelaten in wat we doen en hoe we het aan willen pakken', aldus Jasmina. 'We bespreken elke week met Doro Siepel wat we gaan doen en hoe we dat aanpakken. Meestal kunnen we doen wat we bedacht hebben, en zo niet, dan kan Doro Siepel heel goed uitleggen waarom we het beter niet op die manier kunnen doen. Dat heeft meestal met de doelstellingen van het theater en het bereiken van de doelgroepen te maken.' Ten tijde van het interview zijn ze druk bezig publiek voor de finale te werven. Ze hebben een thema voor de finale bedacht: *Rising Stars*. 'Dat thema is leidend in de aankleding van het theater en de rest van de vormgeving', zo vertelt Jasmina. 'We willen de bezoekers een echte beleving meegeven. Het thema komt in het hele gebouw terug en slaat natuurlijk ook op de finalisten, die tot echte sterren kunnen uitgroeien.' Een van de ideeën die ze aandroegen, was om een winnaar van een vorige editie tijdens het juryberaad op te laten treden. 'Ook dat past weer binnen het thema van de *Rising Stars*. We hebben Mo El Khamssi gevraagd, en die wilde het graag doen.'

Siepel is terecht trots op wat Theater Zuidplein voor Rotterdam en met name de jongeren betekent. 'Het leer-/werkbedrijf achter de schermen zorgt ervoor dat stagiairs betrokken raken bij het theater. Bovendien hebben ze allemaal familie, een achterban die ze kunnen motiveren ook naar het theater te komen. Als we iets uit willen stralen dan is het de oprechte belangstelling voor Rotterdam en Rotterdammers.'

Websites

Jongeren theater Quint:

www.jongeren theater quint.wordpress.comTheater Zuidplein: www.theaterzuidplein.nl